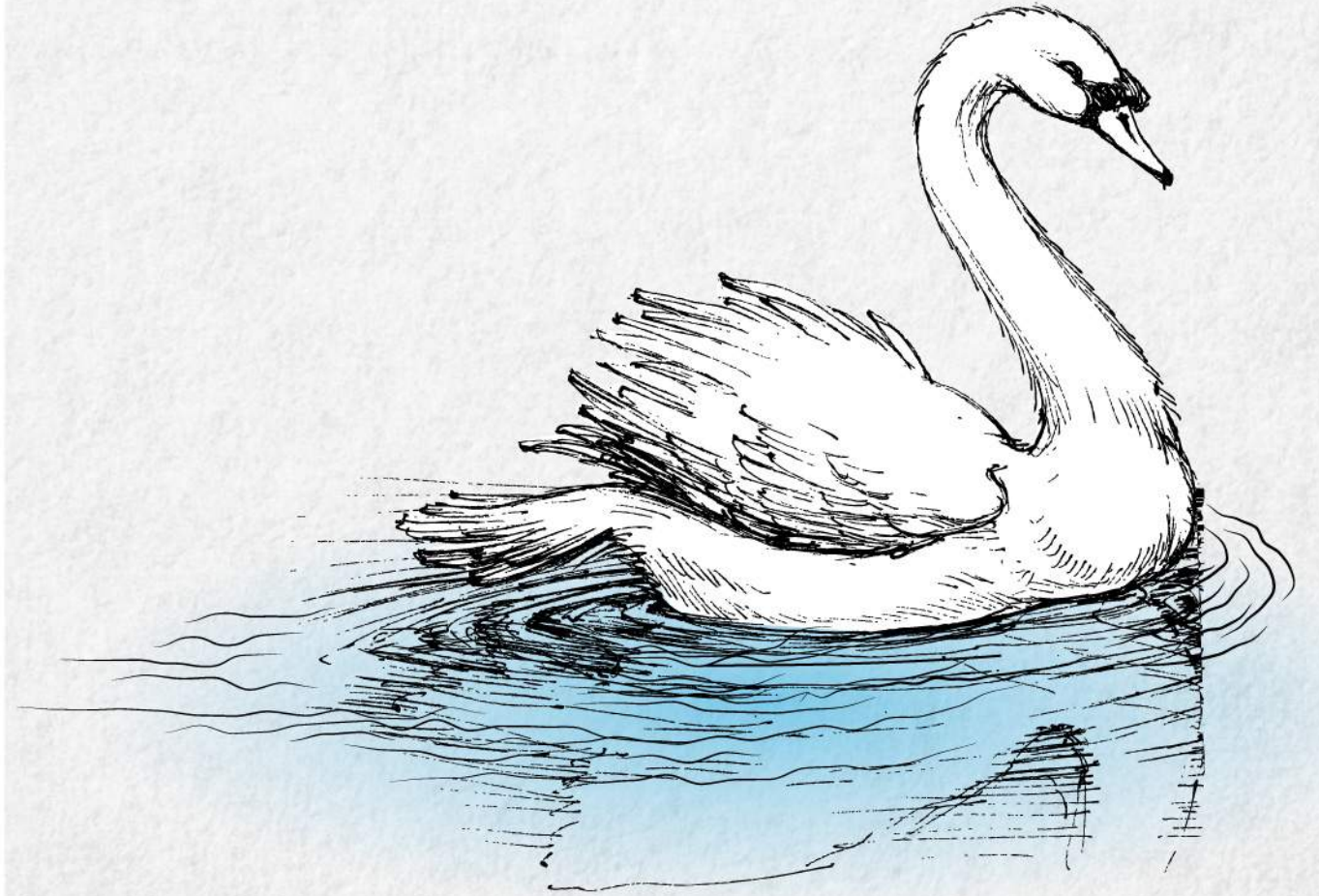

ADANA ÇİMENTO SAN. TÜRK A.Ş.
Ceyhan Yolu zeri 12. Km
01321 ADANA
Tel: (322) 332 99 50
Faks: (322) 332 97 32
bilgi@adanacimento.com.tr
www.adanacimento.com.tr
www.oyakcimento.com

BEYAZ KUĞU

“Bembeyaz zarafetle daha yeşil geleceğe...”

2016
ENTEGRE RAPORU

> İÇERİK

• Rapor Hakkında	04
• Bakış Açımız	06
• Entegre Kurumsal Yönetim	08
• İş Modeli ve Değer Yaratma	10
• Adana Çimento Yönetim Stratejisi	12
• Genel Bakış	14
> Ürünler	16
• Finansal Vizyon	17
• Çevresel ve Sosyal Vizyon	18
• Önemli Gelişmeler	20
• Entegre Önceliklendirme Yaklaşımı	22
> Önceliklendirme Matrisi	23
• Paydaşlar	24
• Entegre Risk Yönetimi	26
• Toplumla Bağlarımız	27
• Çalışma Hayatı	28
> Eğitim	29
> İş Sağlığı ve Güvenliği	30
> Ücretlendirme	31
> Örgütlenme Hakkı	31
> Çalışan Bağlılığı	31
• Ar-Ge ve İnovasyon	32
• Çevresel Sürdürülebilirlik	34
> Alternatif Kaynakların Kullanımı	35
> Atık Yönetimi	36
> Su Yönetimi	37
• İklim Değişikliği ve Enerji	38
• Biyoçeşitlilik	40

Rapor Hakkında

63 yıllık geçmişi ile Türkiye'nin köklü şirketlerinden biri olan Adana Çimento Sanayii T.A.Ş. tüm faaliyetlerini sürdürülebilir bir yaklaşım içerisinde yürüterek bu yaklaşımını paydaş ilişkilerine ve değer zincirine yansıtmaktadır.

Adana Çimento 2016 yılı için hazırlamış olduğu bu entegre raporuyla faaliyetlerinin sosyal, çevresel ve ekonomik boyutlarının kapsamlı bir portresini sunmaktadır. Rapor Şirketin başta hissedarları, müşterileri, çalışanları ve toplum olmak üzere ilişki içerisinde olduğu tüm paydaşları göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Rapor aynı zamanda Adana Çimento'nun; stratejik hedeflerini, politikasını, faaliyetlerini yürütürken izlemiş olduğu yolu, iş modelini, hayata geçirmiş olduğu yatırımlarını, sektöre bakış açısını ve sektördeki yerini, finansal ve finansal olmayan göstergeleri ile iş dünyasına kattığı zenginlikleri açıklamaktadır.

Titizlikle hazırlanan raporda, konular hakkında güvenilir, doğrulanabilir bilgilere ve performans tablolarına yer verilmiştir.

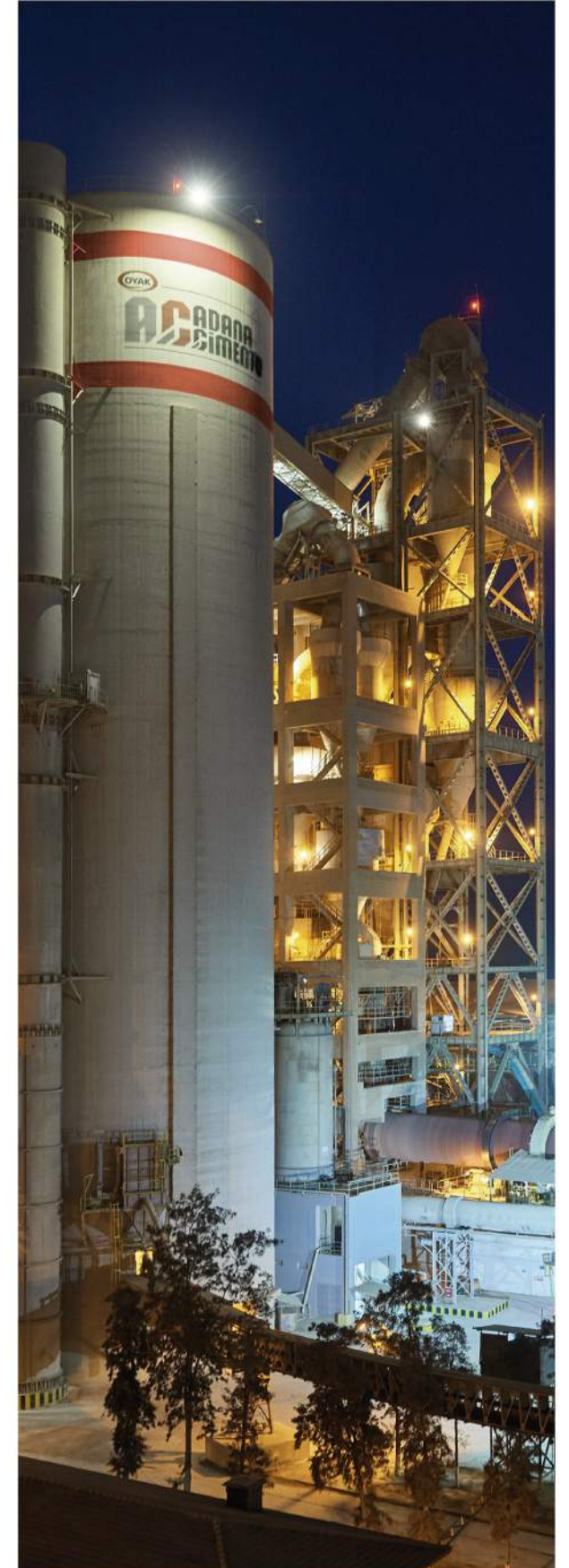
Adana Çimento'nun yayınlamış olduğu bu ilk entegre raporda yer alan bilgiler 1 Ocak 2016 ile 31 Aralık 2016 tarihleri arasında operasyonda olduğu tüm bölgeleri kapsamaktadır. Şirket, yıllık periyotta entegre raporlama yapmayı hedeflemektedir. Bazı bölümlerde, performansı yansıtmak adına geçmiş yıllar ile karşılaştırmalı bilgilere yer verilmiştir.

Rapor, Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi (The International Integrated Reporting Council IIRC)'nin entegre raporlama çerçevesine uyumlu ve küresel sürdürülebilirlik raporlama standardı olan Global Reporting Initiative (GRI) tarafından yayınlanan GRI G4 ilkelerine paralel olmanın yanı sıra Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İş Konseyi - Çimento Sürdürülebilirlik Girişimi (WBCSD-CSI) Raporlama Rehberi dikkate alınarak hazırlanmıştır. Rapordaki konu başlıkları, GRI G4 prensipleriyle uyumlu önceliklendirme çalışmalarının sonuçlarına göre belirlenmiştir.

Adana Çimento, finansal ve finansal olmayan verilerini bir arada raporlayarak organik bağı olan toplum ve çevreyle ilişkilerini geniş bir perspektifte sunmayı amaçlamaktadır. Şirket Türkiye'de ve sektörde entegre bakış açısı ile değer yaratma konusunda öncü bir rol üstlenerek, kurumsal raporlamada yeni bir dönemi başlatan "Entegre Raporlama" yöntemi ile yarattığı değeri bütünsel bir yaklaşımla ele almıştır.

Çevresel, sosyal, finansal ve yönetsel faaliyetler kapsamında yayınlanmış olan bu rapor dürüstlük, hesap verilebilirlik ve şeffaflık ilkeleri doğrultusunda tüm paydaşların dikkatine sunulmaktadır. Rapor içerisinde yer alan "Adana Çimento" ve "Şirket" ifadeleri Adana Çimento Sanayi T.A.Ş. yerine kullanılmaktadır. Rapor, Haziran 2017 tarihinde yayınlanmıştır.

Rapor ile ilgili daha fazla bilgi almak ve tüm geri bildirimleriniz için raporun sonunda yer alan İletişim bölümüne bakınız.

Bakış Açımız

Adana Çimento olarak, insan yaşamının gereksinimleri ile doğal kaynakların sürdürülebilirliği arasında bir denge kurarak, ekonomik, çevresel ve toplumsal boyutlarıyla, gelecek için bugünden uyumlu bir planlama yapma gayretindeyiz.

Bünyesinde olduğumuz OYAK Grubunun "daha az kaynakla daha çok değer" yaklaşımından hareketle, sürdürülebilirlik yönetim sürecimiz; operasyonların sosyal, çevresel ve ekonomik yönlerinin tespit edildiği, performansın izlenerek sürekli ileriye taşındığı ve nihayetinde sonuçların raporlanarak paydaşlara aktarıldığı süreklilik arz eden, uzun vadeli taahhütleri de içeren entegre bir modelidir. Bu kapsamda, sistemin bir aşaması olan raporlamaya ilişkin olarak, 2013 yılından bu yana OYAK Grubu raporlaması içerisinde sürdürülebilirlik performansımızı paylaşmaktayız.

Bu yıl ise çalışmalarımızı bir adım daha ileriye taşıyarak, ülkemizde sektörün ilklerinden olmasının verdiği gururla, "faaliyet sonuçlarımızı ve hedeflerimizi "entegre rapor" konseptiyle açıklıyoruz. Şirketlerin risklere karşı ne tür önlemler aldığı finansal gelecekleriyle doğrudan ilişkilidir. Bu yeni raporlama sistematigi çerçevesinde, Şirketimizin 'sürdürülebilirlik' ve 'iş' uygulamaları arasındaki organik bağın örnek uygulamalarla yansıtılması ile bütün paydaşlarımız için riski ve belirsizliği azaltarak sahip oldukları köklü güveni pekiştirmeyi hedeflemekteyiz.

Günümüzde artık şirketlerin sadece ne kadar kâr elde ettiği değil, bu kârı nasıl elde ettiği önemli bir kıstas haline gelmiştir. Şirketlerin risklere karşı ne tür önlemler aldığı ve fırsatları değerlendirebilme yetenekleri finansal gelecekleriyle doğrudan ilişkilidir. Raporumuzda 6 ana sermaye ögesi altında sunduğumuz risk yönetimi ve hedeflere yönelik hususlar ile tüm paydaşlarımızın Adana Çimento'ya bu güne kadar duyduğu güveni gelecekte daha da güçlendirmeyi umuyoruz.

Önümüzdeki dönemde de Şirketimizin sürdürülebilir başarı yolcuğunu siz değerli paydaşlara her adımda daha şeffaf ve katılımcı bir yaklaşımla aktaracağız.

Entegre Kurumsal Yönetim

Entegre kurumsal yönetim, Şirketin değişen zaman aralıklarında yarattığı değeri daha ileriye götüren bir yönetim yaklaşımını temsil etmektedir.

Farklı yapısal öğeleri içinde barındıran entegre kurumsal yönetim, kapsayıcı bir yaklaşım ile Şirketin değerlerini ve özünü ortaya koymaktadır. Adana Çimento paydaşlarına sürdürülebilir bir gelecek yaratma sorumluluğu üstlenerek kurumsal yönetim yapısını ve faaliyetlerini şekillendirmektedir. Şirketin öncelikli paydaşları ile iletişimi ve diğer iletişim yapılarının yönetimi de kapsam dahilinde ele alınmaktadır. Etik kurallar ve sosyal sorumluluk kapsamında üst düzey yönetim birimleri, stratejik yatırımlar ve yönelimlerde çok yönlü katılımı sağlayacak entegre bir temele sahiptir.

İleri farkındalık ve çeşitlilikten beslenen Şirket kültürü, şeffaf ve hesap verebilir kurumsal yönetim kapsamında takip edilen süreçler ile şekillendirilmekte ve yönetilmektedir. Şirketin entegre yaklaşımı ve kurumsal yönetim uygulamaları, stratejik kararların alınmasında ve etik konuların değerlendirilmesinde önemli ölçüde etkilidir. Şirketin kültürünü oluşturan ve faaliyetleri yönetmek için izlenen spesifik süreçler, geliştirilen stratejiler olası risklerin bertaraf edilmesinde, Şirketin itibar yönetiminde yol gösterici olmaktadır. Değer zinciri ile toplumun ve paydaşlarının desteği alınarak Şirket yapısı güçlendirilmektedir.

Adana Çimento, Kurumsal Yönetim Derecelendirme Uzmanlığı Lisansına sahip çalışanlardan 2014 yılında Yatırımcı İlişkileri Birimini kurmuştur. Finansal konular hakkında paydaşlarının tümünün bilgi alma talepleri açıklık, hesap verilebilirlik, dürüstlük ve kamuyu aydınlatma ilkeleri perspektifinde değerlendirilmekte ve yanıtlanmaktadır.

Adana Çimento'nun kurumsal yönetim değerleri, 6 sermaye ögesi altında finansal, üretilmiş, fikri, insan, sosyal-ilişkisel ve doğal sermaye olarak ele alınmaktadır. Bu öğelerden öne çıkan Şirkete ait uygulama örnekleri aşağıdaki tabloda görülebilmektedir.

Sermaye öğeleri, kuruluşun başarılı olmak için iş modellerinde girdi olarak kullandığı ve kuruluşun faaliyetlerinin çıktılarıyla artan, azalan veya dönüştürülen değerler bütünüdür.

Tablo 1. 6 Sermaye Ögesi ve Uygulama Örnekleri

6 Sermaye Ögesi	Uygulama Örnekleri
Finansal	Yönetilen tüm finansal araçlar ile paydaşların kazançlarının sürdürülebilir olması sağlanmaktadır.
Üretilmiş	Farklı özellik ve kapasitedeki altyapının kazandırdığı esnek üretim süreçleri ile pazar ve müşteri beklentileri bütüncül bir yaklaşımla yönetilmektedir.
Fikri	Ar-Ge ve inovasyon aracılığıyla ürün ve üretim süreçlerinin geliştirilmesinde sürdürülebilir üretim teknolojileri kullanılmaktadır.
İnsan	En önemli değerlerinden insan kaynağına yatırım yaparak, güvenli, verimli ve tercih edilen bir çalışma ortamında konusunda uzman, liderlik özellikleri gelişmiş çalışan profili oluşturulmaktadır.
Sosyal ve İlişkisel	Kendi gelişiminin yanı sıra paydaşlarının gelişimini sağlayacağı toplumsal kazanımları da gözeterek kaynaklarını yönetmektedir.
Doğal	Birincil kaynak kullanımını azaltmak amacıyla geliştirilen endüstriyel simbiyoz iş modelleri ile değer zinciri yaratılmaktadır.

Kurumsal Yönetimi oluşturan Genel Kurul, Denetimden Sorumlu Komite, Kurumsal Yönetim Komitesi, Riskin Erken Saptanması Komitesi, OYAK Sürdürülebilirlik Komitesi ve komitelerle ilişkili alt çalışma gruplarının yapısı ve sorumlulukları ilgili iç yönergelerde açıklanmaktadır.

İş Modeli ve Değer Yaratma

Adana Çimento kurulduğu tarihten bugüne toplum nezdindeki değerini, itibarını ve güvenini oluşturduğu iş modeli ile yarınlara taşımaktadır. Şirket sahip olduğu finansal açıdan karlı, topluma saygılı ve doğaya duyarlı iş modeli ile kendi değerini artırmayı sürdürürken bununla birlikte tüm paydaşları için değer yaratmaktadır.

Adana Çimento iş modelinde çalışanlarını, faaliyetlerinden dolayı ve doğrudan etkilenen halkı, tedarik zincirinin tüm halkalarını, müşterilerini ve hassas denge gözettiği çevre ile olan bağına göz önünde bulundurmaktadır.

Finansal Sermaye: Şirketin operasyonları için gerekli finansal kaynak ile yapılan yatırımlar, elde edilen satış gelirleri, yatırımcı fonları ve banka kredileri

Üretilmiş Sermaye: Şirketin faaliyetlerini yürüttüğü tesis ve operasyonlarında kullandığı ekipman ve sistemler

Fikri Sermaye: Performansını daha da iyileştirmek ve uyguladığı prosedürler ve operasyonları kapsamında sahip olduğu belge ve lisanslar

Doğal Sermaye: Üretim süreci başta olmak üzere, Şirketin operasyonları için gerekli enerji, su, hammadde ve alternatif kaynaklar

İnsan Sermayesi: Konusunda yetkin, Şirketin değerlerini benimseyen ve uygulayan iç paydaşlar

Sosyal ve İlişkisel Sermaye: Şirketin paydaş olarak tanımladığı tüm taraflar ile kurulan iletişim süreçleri

Adana Çimento'nun kendisi ve paydaşları için sağladığı değer öğeleri şekildedir;

- 1. Karlılık Artışı:** Karlılık oranlarında gün geçtikçe üst değerlerin yakalanması için çalışmaktadır.
- 2. Satış Gelirlerinin Artırılması:** Piyasaya sunulan yenilikçi, rakipsiz ve çevre dostu ürünler ile satış gelirlerinin artırılması hedeflenmektedir.
- 3. Maliyet Optimizasyonu:** Ürün kalitesinden ve müşteri memnuniyetinden ödün verilmeden maliyetlerinin optimizasyonu sağlanmaktadır.
- 4. Marka Değeri:** Sadece sektörde değil müşterilerin zihninde de farklı bir yere sahip olarak marka değerinin her geçen gün artırılması sağlanmaktadır.
- 5. Risklerin Yönetimi:** İç ve dış tüm risklere hazırlıklı olmayı sağlayan strateji geliştirilerek risklerden etkilenme oranı bu sayede minimuma indirilmektedir.

Etkileşim İçinde Olunan Paydaş	Etkileşim Sebebi	Performans Göstergeleri	Hedef	Sermaye
Müşteriler, Hissedarlar, Halk	Üretim maliyetlerinin düşürülmesi	Beyaz çimento üretiminde maliyetlerin düşürülmesi	Beyaz klinker üretiminde %10 ısı enerjisi, %22 enerji tasarrufu sağlanması	Üretilmiş Sermaye Doğal Sermaye Finansal Sermaye
Çalışanlar, Müşteriler, Halk	Gelişen pazar talebine yönelik ürün geliştirilmesi	Ar-Ge Birimi tarafından geliştirilen TiPlus adlı kendi kendini ve havayı temizleyen nanoteknolojik çimento ürününe patent alınması	Ürünün pazarda satışa çıkarılması	Fikri Sermaye
Müşteriler, Çalışanlar, Hissedarlar		StarcemPlus adlı markalı ürünün geliştirilmesi		
Müşteriler, Çalışanlar, Hissedarlar, Halk	Destekleyici ürün olarak öğütülmüş cüruf satışı Hazır Beton Tesisleri ile satış ağının genişletilmesi	Pazar payı artışı Müşteri bağlılığı yaratılması Mali risklerin yönetimi	Öğütülmüş cüruf ve hazır beton satışı ile satış hacminin artırılması	Finansal Sermaye
Çalışanlar, Hissedarlar, Halk	Alternatif yakıt ve ham madde kullanımı ile yakıt ve ham madde maliyetlerinin optimizasyonu	Alternatif yakıt ve ham madde kullanım oranları	% 25 alternatif yakıt kullanım hedefi Yeni alternatif ham madde kaynakları eklenmesi	Doğal Sermaye Finansal Sermaye
Çalışanlar, Hissedarlar, Halk	Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması	Güneş enerjisi santralinde üretilen elektrik miktarı	1.600.000kWh elektrik üretimi	Doğal Sermaye Finansal Sermaye
Çalışanlar, Müşteriler,	Çalışanlara güvenli iş ortamı sağlanması	İş kazalarının azaltımı İSG Eğitimleri	2017 yılında 20saat/adam İSG eğitimi verilmesi	İnsan Sermayesi
Çalışanlar, Hissedarlar, Halk	Tedarikçilerin geliştirilmesi	Tedarikçi Değerlendirme Uygulaması ile tedarikçilerin gelişime yönlendirilmesi	Tedarikçi değerlendirilmesi için yeni araçların geliştirilmesi	Sosyal ve İlişkisel Sermaye

Adana Çimento Yönetim Stratejisi

Sürdürülebilir yönetim stratejisinin geliştirilmesi artan rekabet koşullarında kuruluşların ayakta kalabilmesi ve gelişebilmesi için bir zorunluluk halini almıştır.

Adana Çimento yönetim stratejisi ile iç ve dış, yerel ve küresel risklerin analizini yaparak Şirket'in geleceğine yönelik en sağlıklı kararların alınmasını hedeflemektedir.

Adana Çimento yönetim stratejisini belirlerken paydaş beklentisinin üzerine çıkmayı, iş faaliyetlerinin uzun soluklu olmasını, yatırımlarının korunmasını ve Şirket mirasının en zengin şekilde geleceğe aktarılmasını planlamaktadır. Adana Çimento sektördeki uzmanlığına dayanarak Şirket için uzun vadede en iyi sonuçları elde etmek amacıyla paydaşları ile şeffaflık ve iş birliği içinde çalışmaktadır.

Adana Çimento'nun yönetim stratejisinde odaklandığı konular;

Karlı ve Sürdürülebilir Büyümenin Sağlanması

Adana Çimento, 2016-2020 döneminde en az %20 oranında büyümeyi hedeflemektedir. Şirketin satın alma ve üretim süreçlerinde maliyet azaltımına yönelik uygulamaları, büyüme hedeflerine ulaşmada izleyeceği yollardan biridir. Bu amaçla, Şirketin attığı adımlardan biri; OYAK Çimento Grubu içindeki Şirketlerle 2015 yılında ortak çalışmaların yapılması ve bunun sonucunda ortak kullanılabilecek yedek parça ve malzemelerin tespit edilmesi olmuştur. Tespit edilen bu ürünler için toplu alım çalışmaları yürütülerek satın alma maliyetlerinde düşüş elde edilmiştir. Ayrıca tedarikçi firmalar ile uzun dönemli anlaşmalar yapılarak, satın alma sırasında fiyat değişikliklerinden etkilenmesinin önüne geçilmesi için yapılan çalışmalar vardır.

Örnek Konu:	Kilit Gösterge
Tedarikçiler ile yapılacak olan anlaşma	Anlaşmalar tamamlandığında elde edilecek olan karlılık
İskenderun Tesislerinde bulunan mevcut yapının revize edilmesi ve beyaz çimento üretilmesi	Elde edilecek olan karlılık
Adana Merkez tesiste devam eden beyaz klinker kapasite artışı yatırımı	Birim üretim maliyetlerindeki azalma, birim CO ₂ emisyonunda azalma
İç ve dış piyasada hedeflenen satış rakamları	Hedeflerin tutturulması

Ürün Portföyünün Genişletilmesi

Adana Çimento, sürdürülebilir büyümeyi ürün portföyünü genişleterek sağlamayı hedeflemektedir. Şirket iç ve dış pazarda güncel gelişmeleri ve yönelimleri takip ederek, müşterilerin bugün ve gelecekte talep edebileceği her türlü ürün ve hizmeti üst düzeyde memnuniyetle karşılayabilmek amacıyla ürün yelpazesini genişletmektedir. Geliştirilen ürün portföyü içerisinde, çevreci ürünlerin de piyasaya sürülmesi ile artan karlılıkla beraber doğanın korunmasına da dolaylı katkı sağlanmaktadır.

Örnek Konu:	Kilit Gösterge
Kalsiyum Alimünatlı Çimento	Ürünün piyasa sürülmesi ve satış rakamları
TİPLUS® Çimento	Ürünün piyasaya sürülmesi ve satış rakamları

Çalışan, İş Sağlığı Güvenliği ve Sürdürülebilirlik Odaklı Gelişim

Adana Çimento Şirkete değer katacak çalışanları istihdam etmeyi ve çalışanların kendilerini geliştirmeleri için çeşitli imkanlar sunmayı hedeflemektedir. Çalışan güvenliği "vazgeçilmez öncelik" olarak kabul edilmektedir. Bu doğrultuda "sıfır iş kazası" hedefine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Örnek Konu:	Kilit Gösterge
İSG eğitim saatleri	Her yıl verilen eğitim saati hedeflerinin yakalanması
İSG yatırımları	Yatırım tutarlarının düzenli artışı
İş kazalarının azaltılması	Her yıl düzenli bir düşüş yakalanması
Çalışan memnuniyet anketleri	Yüksek memnuniyet oranlarının yakalanması ve korunması

Tercih Edilebilirliğin Artırılması

Şirket, Ar-Ge çalışmaları ile yeni ürün geliştirmenin yanı sıra üretim süreçlerinin verimliliğinin artırılmasına da odaklanmaktadır. Geliştirilen yeni ürünlerin çevresel uyumu dikkate alınarak doğal kaynakların kullanımının azaltılması da hedefler arasında yer almaktadır.

Örnek Konu:	Kilit Gösterge
TİPLUS® fotokatalitik çimento	Yıllık satış öngörüsü
Endüstri 4.0	Yıllık hedefler dahilinde sürecin tamamlanması

Genel Bakış

Türk çimento sektörünün "Amiral Gemisi" olarak anılan Adana Çimento, kurulduğu 1954 yılından bugüne kazandığı deneyim ve bilgi birikimi ile müşterilerinin ihtiyaçlarına en iyi şekilde cevap vermektedir.

OYAK Çimento Grubu'nun Ar-Ge merkezi olarak bilinen Adana Çimento, Ar-Ge faaliyetleri bu kapsamda; inovasyon, iş geliştirme, bilimsel ve teknolojik araştırmalara yönelik proje çalışmaları, projelere dayalı makale ve bildiri çalışmaları yürütmektedir.

Adana Çimento yatırım kararları alırken, teknolojik gelişmeleri takip ederek mevcut en iyi teknikleri kullanmaya, iş sağlığı ve güvenliği açısından en güvenli sistemleri seçmeye özen göstermektedir.

Dünyadaki ilk kuru sistem döner fırını kurmuş olan Adana Çimento'nun Merkez Tesisi 3,5 milyon ton çimento üretim kapasitesi ile faaliyet göstermektedir. Şirket Türkiye'nin en büyük cürüflü çimento üreticisi olan İskenderun I ve İskenderun II Tesislerinin sahibidir. Hatay, Kahramanmaraş ve Mersin'de yer alan hazır beton santrallerine ek olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ekonomiye ve istihdama önemli katkılarda bulunan Kıbrıs Terminali bulunmaktadır.

Vizyonu;

Çimento kullanım alanlarını geliştirerek, dünya pazarlarında etkin rol oynayan, saygın, güvenilir ve lider bir şirket olmaktır.

Misyonu;

Topluma ve çevreye saygılı, verimli, etkin ve yüksek sorumluluk bilinci içerisinde çalışarak sürdürülebilir karlılığı sağlamaktır.

Değerleri;

- Yaratıcılık
- Şeffaflık
- Dürüstlük
- İnsana ve Çevreye Saygı
- Müşteri ve Çalışanların Mutluluğu
- Mükemmeliyet
- Rekabetçilik
- Güvenilirlik
- OYAK Kültürü

Adana Çimento'nun hisseleri "ADNAC", "ADBGR" ve "ADANA" kodlarıyla 1991 yılından bu yana Borsa İstanbul'da işlem görmektedir. OYAK Çimento A.Ş. Şirketin %57,77'lik hissesine sahiptir.

Ürünler

Adana Çimento, Türkiye pazarında yüksek kaliteli ve çevre dostu ürünleri ile fark yaratmaktadır.

Hammaddenin çıkarılıp kullanıcıya ulaşmasına kadar olan çimento üretim sürecinin her aşamasında özenli ve dikkatli bir şekilde süreci yönetmektedir.

Gri çimentonun tüm kullanım alanlarına ek olarak dekoratif amaçla renkli ve beyaz beton tercih edilen uygulamalarda beyaz çimento kullanılmaktadır. Uygulandığı alanlardaki görünüş güzelliğine ek olarak yüksek dayanım özellikleri ile de tercih edilmektedir.

Türkiye'de beyaz çimento üretimi yapan iki kuruluştan biri olan Adana Çimento; kuğu gibi beyaz, estetik ve uzun ömürlü ürünlerini, bir kuğunun su üzerinde zarifçe süzülüşü gibi çevreye minimum etkiyle üretmektedir.

Beyaz portland çimento (süper beyaz) ve beyaz portland kalkerli (ekstra beyaz) çimentodan oluşan beyaz çimento ürün gamı halen 40'tan fazla ülkede kullanılmaktadır. 2017 yılının ikinci yarısında tamamlanması planlanan kapasite artışı yatırımı ile tüm dünyada pek çok yeni kullanıcıya ulaşılması hedeflenmektedir.

Adana Çimento'nun ürün yelpazesinde portland çimento, portland kompoze çimento, kompoze çimento, yüksek fırın cürufu çimento, harç çimentosu, Starcem ve müşteri ihtiyaçlarına göre üretimi yapılan özel çimentolar ile öğütülmüş yüksek fırın cürufu bulunmaktadır.

Şirket karbon ayak izi başta olmak üzere çevresel etkileri düşürülmüş, yüksek performanslı ve servis ömrü uzun ürünler üretmeyi ön planda tutmaktadır. Adana Çimento daha az geçirimli, sülfat, asit ve benzeri kimyasal etkilere karşı daha dirençli olan, hidrasyon ısısı düşük ve ileri yaşlarda artan dayanım özellikleri nedeniyle uzun kullanım ömrü gerektiren yapılar için tercih edilen yüksek fırın cürufu çimento üretmektedir. Bu özelliklerin yanında cürufu çimento bileşiminde bulunan yüksek fırın cürufu nedeniyle daha az doğal kaynak kullanılarak üretilmektedir.

Güneşiği altında fotokatalitik özellik göstererek havadaki NOx bileşiklerini zararsız hale dönüştüren ve kendi kendini temizleme özelliğine sahip TiPlus® çimento da şirketin ürünleri arasında yer almaktadır.

Finansal Vizyon

Adana Çimento kurulduğu günden bugüne hissedarları ve tüm diğer paydaşları ile ortaklaşa çalışarak yarattığı finansal katkısı geniş kitlelere ulaştırmıştır. Şirket 2016 yılında azalttığı üretim maliyetleri ve doğru pazarlama stratejisi sayesinde satış gelirlerini artırmayı başarmıştır.

Bölgesinde kapasite fazlalığına bağlı olarak yaşanan fiyat düşüşlerine rağmen, sürdürülebilir karlılığını sağlamak üzere yatırımlarına devam eden Şirket, 12 aylık süreçte yaklaşık olarak 100 milyon TL'lik yatırıma imza atmıştır. Modernizasyon ve kapasite artırım çalışmalarının ön plana çıktığı 2016 yılında en büyük yatırım payı beyaz klinker üretiminin artırılması için yeni hat çalışmasına ayrılmıştır. Adana Çimento'da finansal faaliyetler, uzun yılları kapsayan hedefler ve geçmişten bugüne taşınan tecrübeler ile ele alınmaktadır.

Finansal Sermaye

2016 yılı net satış değeri **383.989.293 TL**

Ödenen kurumlar vergisi tutarı **22.153.262 TL**

Çalışanlara sağlanan faydaların tutarı **31.382.000 TL**

Net dönem karı **130.943.887 TL**

Dönen varlıklar toplamı **285.454.863 TL**

Toplam varlıklar tutarı **935.722.867 TL**

Özkaynaklar toplamı **779.750.625 TL**

Şirketin 2015 yılı **ISO 500** sıralamasındaki yeri **259**

Tablo 2: Özet Konsolide Finansal Durum Tablosu (TL)

	31.12.2016	31.12.2015
Dönen Varlıklar	285.454.863	304.203.934
Cari olmayan/duran varlıklar	650.268.004	578.707.847
Toplam Varlıklar	935.722.867	882.911.781
Kısa Vadeli Yükümlülükler	78.864.226	68.318.701
Uzun Vadeli Yükümlülükler	77.108.016	21.081.215
Özkaynaklar	779.750.625	793.511.865
Toplam Kaynaklar	935.722.867	882.911.781

Tablo 3: Özet Konsolide Gelir Tablosu (TL)

	31.12.2016	31.12.2015
Hasılat	383.989.293	428.122.486
Esas Faaliyet Kar/Zararı	102.692.669	127.015.010
Vergi Öncesi Karı/Zararı	152.723.328	174.512.503
Dönem Karı/Zararı	130.943.887	144.077.727

Çevresel ve Sosyal Vizyon

İş dünyası için sınırlı kaynaklar üzerinde yaşanan rekabetin her geçen gün daha da arttığı günümüzde sürdürülebilir büyüme perspektifini doğru çizen, risk ve fırsatlarını görek stratejilerine yön veren şirketler rakiplerine göre avantajlı konuma gelmektedir.

Adana Çimento çevresel ve sosyal performansını, finansal performansına paralel şekilde ele almakta ve ilişkide olduğu tüm paydaşlarına değer katmaktadır.

Çimento sektörü için öncü uygulamalara sahip olan Adana Çimento daha yaşanabilir bir dünyayı gelecek nesillere bırakmak için yoğun gayret göstermektedir. Paydaşlarına örnek olan çevreci duruşu ile çevresel ve sosyal etkilerin iyileştirilmesi yönünde teşvik edici çalışmalarda bulunan Şirket, sektöründeki olası risklerin azaltılması yönünde de çalışmaktadır.

Fikri Sermaye

- 2016'da Ar-Ge'ye yapılan yatırım miktarı **501.726 TL**
- 2016'da yerli ve yabancı hakemli dergilerde yayınlanan makale sayısı **5**
- 2016 yılında alınan patent sayısı **1**

İnsan Sermayesi

- Çalışan sayısı **340**
- Çalışan başına düşen yıllık ortalama eğitim saati **33,68**
- İSG eğitimlerine katılan toplam çalışan sayısı **340**
- Doğum iznine ayrıldıktan sonra işe dönme oranı **%100**

Doğal Sermaye

- Tasarruf edilen toplam enerji miktarı **1.963.956 kW**
- Toplam seragazı azaltımı **13.171 ton CO₂ esd**
- Toplam alternatif yakıt yer değiştirme oranı **%7,3**
- Yıllık toplam enerji tasarrufu **237.775 TL**
- Yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen enerji miktarı **1.472.986 kW**
- Alınan çevre cezası sayısı **0**
- Geri kazanılan su miktarı **3.802.665 m³**
- Kullanılan alternatif yakıt miktarı **40.655 ton**
- Girdi olarak kullanılan geri dönüştürülmüş malzemelerin toplamı **739.840 ton**

Önemli Gelişmeler

- ISO 500 Listesinde bir kez daha yer alınması
- Adana ili Kurumlar Vergisi **Vergi Birinciliği**
- Geliştirilen TiPlus® Çimento için **1 yeni patent**
- Ar-Ge projelerine **501.726 TL** harcama
- Tamamlanan projeler ile **13.171 ton/yıl CO2 azaltımı**
- İSG eğitim hedeflerinin gerçekleşme oranı **%100**
- Mal ve hizmet satın alımlarını yerel tedarikçilerden temin etme oranı **%83**
- BIST Yıldız Pazar'da yer alan şirketler için dördüncüsü düzenlenen **"Kadınlarla Güçlendirilmiş Yönetim Kurulu" ödülü**
- "Matematiğin gözünden: IMAGINARY" **gezici matematik sergisi**
- "nForm nScript: Dijital ve Kalıpsız Şekil Alma Halleri" temasıyla **15. Betonart Mimarlık Yaz Okulu atölye çalışması**
- Şikayet mekanizmalarına gelen **tüm şikayetlerin çözümü**
- 6-12 yaş aralığında yer alan personel çocuklarına **yüzme kursu**

Entegre Önceliklendirme Yaklaşımı

Adana Çimento'nun entegre yönetim kapsamındaki öncelikli konuları, OYAK Grubunun sürdürülebilirlik yaklaşımı, Uluslararası Entegre Raporlama Çerçevesi ve GRI G4 kılavuzunu rehber alan detaylı bir örneklendirme çalışması ile belirlenmiştir. Paydaş kapsayıcılığı prensibiyle uyumlu olarak etkileşimde olunan paydaşların ve etki alanlarının belirlenmesi yönünde çalışmalar yürütülmüştür.

Bu çalışmalar dahilinde Şirket yönetimi adına paydaşlarla iletişimi yürüten çeşitli birimlerden farklı bakış açılarına sahip katılımcılar ile şirketin faaliyetleri ve etki alanları üzerine görüşmeler yapılmıştır.

Hissedarlar, yatırımcılar, çalışanlar, müşteriler ve toplumun oluşturduğu ana paydaşların beklentileri ile çıkarları göz önünde bulundurularak öncelikler belirlenmiştir.

Paydaş grubu özelinde belirlenmiş öncelikli konular ve Şirketin stratejisi ile etkileşimleri aşağıdaki tabloda paylaşılmıştır.

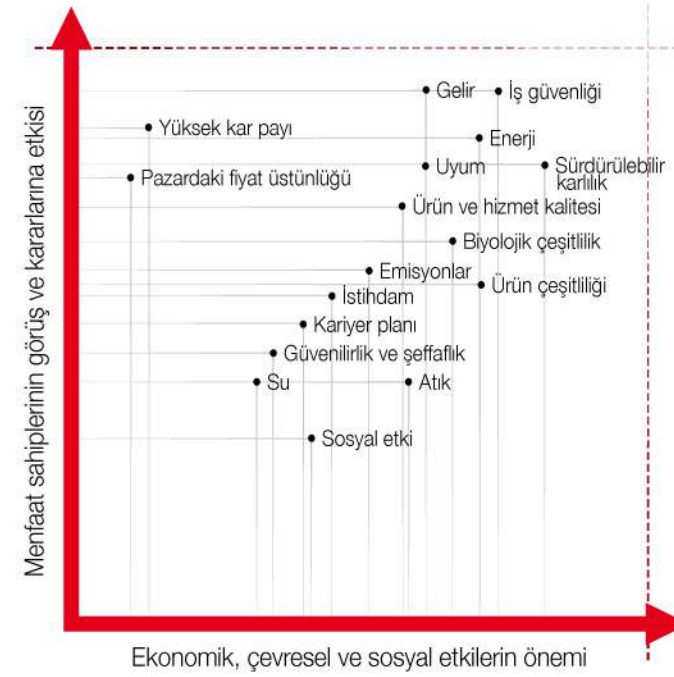
Tablo 4. Öncelikli Paydaşlar ve Seçili Öncelikli Unsurlar

Öncelikli Paydaşlar	Paydaşlara Göre Öncelikli Unsurlar	İlgili GRI Unsurları
A. Hissedarlar	Yüksek kar payı	Ekonomik Performans
	Sürdürülebilir karlılık	Ekonomik Performans
	Güvenilirlik ve şeffaflık	Dolaylı Ekonomik Etkiler
B. Çalışanlar	İş güvenliği	İş Sağlığı ve Güvenliği
	Gelir	Dolaylı Ekonomik Etkiler
	Kariyer planı	Eğitim ve Öğretim
C. Müşteriler	Ürün ve hizmet kalitesi	Ürün ve Hizmet Etiketlemesi
	Ürün çeşitliliği	Ürün ve Hizmetler
	Pazardaki fiyat üstünlüğü	Ekonomik Performans
D. Toplum	Çevresel etki (Enerji, Su, Atık, Uyum, Biyoçeşitlilik, Emisyonlar)	Enerji, Su, Biyoçeşitlilik, Emisyonlar, Atıksular ve Atıklar, Uyum
	İstihdam	İstihdam, Ekonomik Performans
	Sosyal etki	Eğitim ve Öğretim

Önceliklendirme Matrisi

Adana Çimento'nun 2016 yılı faaliyetleri ve önceki yıllara ilişkin süregelen çalışmaları ve oluşturulan önceliklendirme analizi sonuçları Grafik 1'de özetlenmektedir. Öncelikli unsurlar, paydaşların beklentileri ile çevresel, sosyal ve ekonomik etkilerinin önemine göre matris üzerinde konumlandırılmıştır.

Grafik 1. Önceliklendirme Matrisi

Paydaşlar

Adana Çimento paydaş önceliklendirme çalışmaları sonrası ana paydaş gruplarını hissedarlar, çalışanlar, müşteriler, toplum olarak belirlemiştir. Paydaş grupları, Adana Çimento'nun rapor içeriğini oluşturan öncelikli konuların belirlemesi açısından büyük önem taşımıştır.

Adana Çimento ilk defa yayınladığı entegre rapor ile mevcut iletişim kanallarına bir yenisini ekleyerek iç ve dış paydaşlarıyla daha sağlıklı iletişim kurmayı ve geri bildirim almayı amaçlamaktadır.

Adana Çimento bugün ve gelecekte paydaşlarının ihtiyaçları ile beklentilerine cevap verme, paydaşlarına yüksek katma değer yaratma motivasyonu ile hareket etmektedir. Hissedarlardan STK'lara uzanan bu geniş paydaş grupları ile TÇMB toplantıları, yatırımcı bilgilendirme toplantıları, STK buluşmaları, fabrika turları, şirket içinde düzenlenen sosyal aktiviteler, tedarikçi ve müşteri ziyaretleri ile paydaş ilişkileri güçlendirilmektedir.

Adana Çimento'nun ana hissedarı olan OYAK Çimento A.Ş., Şirkete kattığı değer ve kurum kültürü ile en önemli paydaşlardan biridir. Adana Çimento halka açık bir şirket olması ve kurumsal yönetimin getirdiği sorumluluğu ile beraber paydaş ilişkilerinde şeffaf davranmakta ve değer yaratma bilinci ile hareket etmektedir.

Adana Çimento için çalışan performansı ve memnuniyeti, Şirketin ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik amaçlarına ulaşmasında önemli faktörlerden biridir. Adana Çimento çalışanları ile etkin bir iletişimin sağlanması amacıyla düzenli aktiviteler ve iletişim çalışmaları yapmaktadır.

Müşteriler, Adana Çimento için kurumsal yapısını oluşturan önemli paydaşlardan biridir ve müşteriler ile sağlıklı bir iletişim sağlamak amacıyla yoğun çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

- Müşterilere daha iyi hizmet verebilmek adına her yıl müşteri memnuniyeti araştırması yapılmaktadır. Yılda iki kez bayiler ve son kullanıcılara düzenlenen anketlere ilişkin geri bildirimlerden yola çıkılarak iyileştirici aksiyonlar alınmaktadır.
- Hem mevcut müşteriler ile buluşmak hem de yeni potansiyel müşteriler ile tanışmak için önemli Yapı Fuarlarına katılım sağlanmaktadır.
- Müşterilerle buluşma adına her yıl bayi iftar yemekleri ve yurt dışı bayi gezileri düzenlenmektedir.
- Yıl içerisinde yapılan kokteyl ve benzeri etkinliklere müşterilerle tedarikçiler davet edilerek paylaşımlar yapılmaktadır.

Tablo 5 . Müşteri Memnuniyet Anketi Sonuçları

Yıl	1. Dönem	2. Dönem	Ortalama
2012	%98,40	%97,10	%97,75
2013	%98,20	%98,30	%98,25
2014	%98,90	%98,70	%98,80
2015	%98,70	%99,30	%99,00
2016	%97,50	%98,20	%97,85

- Adana Çimento bayi ve son kullanıcılarına yönelik olarak düzenlediği teknik sunumlar ile ürünlerinin özelliklerini tanıtarak, doğru kullanım alanları hakkında bilgilendirme yapmaktadır.

Şirket toplum sağlığına katkı sağlamak adına Türk Böbrek Vakfı'na ve Kızılay'a destek vermektedir. Adana Çimento'nun ayrıca Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği, Çimento Endüstrisi İşverenler Sendikası, Türkiye Hazır Beton Birliği, Akdeniz İhracatçıları Birliği, Adana Sanayi Odası, Adana Ticaret Odası ve Adana Sanayici İş Adamları Derneği'ne üyelikleri bulunmaktadır. Şirket sanata katkı anlayışı ile Adana Ressamlar

Derneği'ne destek vermekte, doğanın korunması amacıyla da TEMA ile işbirliği yapılmaktadır.

Hissedarlardan Yönetim Kurulu'nda görev alan kadın üye sayısının artırılması yönünde gelen talep üzerine; 2016 yılında 1 tüzel kişi adına hareket eden gerçek kişi ve 2 bağımsız üye olmak üzere toplam 3 kadın üye Yönetim Kurulu'nda görevlendirilmiştir.

Tablo 6 . Paydaşlar ile İletişim

Paydaş Grubu*	İletişim Kanalı
Hissedarlar	3, 4, 5, 7, 8, 13
Çalışanlar	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14
Müşteriler	1, 3, 4, 5, 7, 8, 12, 13
Halk / Toplum	3, 4, 5, 7, 8, 13
Tedarikçiler	3, 4, 5, 7, 8, 13
Kamu Kuruluşları / Devlet	3, 4, 5, 7, 8, 13
Sektör Birlikleri	3, 4, 5, 7, 8, 13
Komşu Fabrikalar	3, 4, 5, 7, 8, 13
Rakipler	3, 4, 5, 7, 8, 13
STK'lar	3, 4, 5, 7, 8, 13
Denetim Kuruluşları	3, 4, 5, 7, 8, 13
İştirakler (A.Ç.)	3, 4, 5, 7, 8, 13
Akademik Dünya	3, 4, 5, 7, 8, 13

*Paydaş Grupları öncelik sırasına göre listelenmiştir. Rapor kapsamında ilk dört öncelikli paydaşın öncelikli konularına yer verilmiştir.

- 1 Bayi Toplantılar
- 2 Duyurular
- 3 Entegre Rapor
- 4 Faaliyet Raporu
- 5 Genel Kurul
- 6 Hedeflerle Yönetim Sistemi
- 7 İnternet Sitesi
- 8 Kurumsal Yön. Uyum Raporu
- 9 OYAK Sürdürülebilirlik Grubu Aylık Bilgilendirme Yayını
- 10 Öneri Sistemi
- 11 Memnuniyet Anketi ve Etik Hattı
- 12 Müşteri Memnuniyeti Anketi Sis.
- 13 Şirket E-Posta Adresi
- 14 Yönetici Toplantıları

Entegre Risk Yönetimi

Adana Çimento, entegre risk yönetimini stratejik hedeflerine ulaşma yolunda en önemli yapı taşlarından biri olarak görmektedir. Şirket için risk yönetiminin temelini gelecekte karşılaşılabileceği muhtemel risklerin önceden belirlenmesi, önlemlerin alınması, risklerin fırsata çevrilmesi prensibi oluşturmaktadır. Şirketin faaliyet alanlarının tümü için kullandığı etkin risk yönetim organları sayesinde rakiplerinden bir adım önde olmayı ve paydaşlarıyla arasındaki güven diyalogunu perçinlemeyi hedeflemektedir.

Riskin Erken Saptanması Komitesi ve Risklerin Etkin Yönetimi

Adana Çimento tüm risklerin yönetiminin etkin şekilde sürdürülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla Riskin Erken Saptanması Komitesi'ni oluşturmuştur. Denetimden Sorumlu Komite' den ayrı şekilde yapılandırılan Riskin Erken Saptanması Komitesi risk yönetimi hususunda bağımsız bir mekanizma işlevi görmektedir. Riskin Erken Saptanması Komitesi, iki ayda bir toplanarak elde ettiği bulguları kaydetmekte ve incelenmek üzere Yönetim Kuruluna sunmaktadır. Yönetim Kurulu, rapor doğrultusunda belirlenen riskleri düzenli şekilde değerlendirmektedir.

Riskin Erken Saptanması Komitesi sayesinde, Adana Çimento'nun 6 ana sermayesi üzerinde etkisi olan risk unsurları, üst yönetim düzeyinde ele alınmakta ve Şirketin kısa, orta ve uzun dönem stratejileri gözetilerek yönetilmektedir.

Adana Çimento risk yönetimi kapsamındaki değerlendirmelerini stratejik, operasyonel, finansal ve mevzuat uyum başlıkları altında yapmaktadır. Bu sayede Şirket bütüncül bir yaklaşımla tüm riskleri öngörerek gerekli etkinliklerin planlanmasını yapabilmektedir.

Stratejik Riskler: Rekabet, sermaye yeterliliği, finansal piyasalar, kurumsal yönetim, iş portföyü

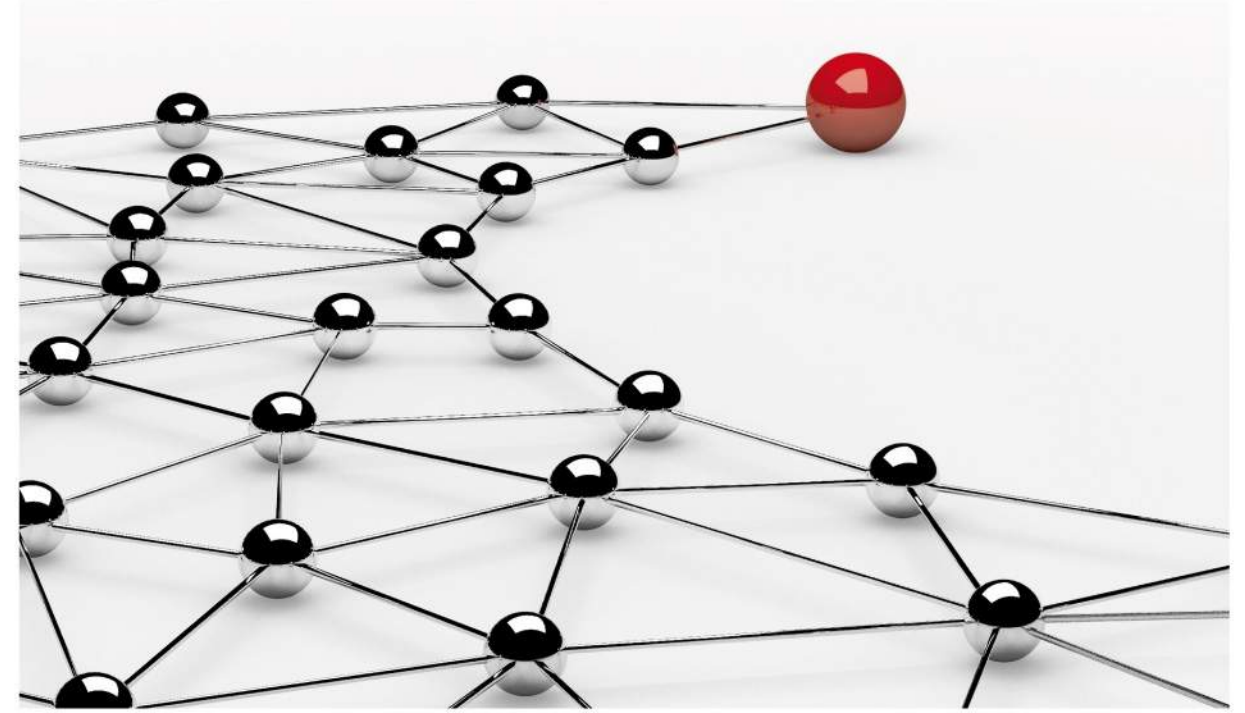
Operasyonel Riskler: Ürün geliştirme, verimlilik, kapasite, tedarik, insan kaynağı, müşteri beklentileri

Finansal Riskler: Kur, faiz oranı, nakit yönetimi, krediler, yatırım portföyü, emtia fiyatları, hisse değeri

Dış çevre Riskleri: Yasalara ve mevzuata uyum, rekabet, doğal afetler

Adana Çimento çevre ve sosyal politikalara katkı çerçevesinde, çevresel risklerin fırsatlara dönüştürülmesini sağlayan projelere öncelik vermektedir. Şirket yatırımlarında, yenilenebilir enerji, alternatif yakıt, karbon salınımını düşüren ve verimlilik artıran yatırımlar ön plana çıkmaktadır. Adana Çimento, sadece finansal gücünü değil, saygınlığını ve marka değerini de etkin şekilde yönetmeye itina göstermektedir. Şirket rekabetçi piyasa koşullarını da dikkate alarak, daha verimli ve daha rekabetçi maliyetlerle çalışabilmek, değişen piyasa koşullarına daha hızlı adapte olabilmek amacıyla, risklerle ilgili projelerine 2017 yılında da hız kesmeden devam edecektir.

Toplumla Bağlarımız

Adana Çimento, elde etmiş olduğu finansal başarısının yanında yoğun ilişki içinde olduğu toplum ile bağlarını daha da güçlendirme ve sağlamlaştırma yönünde çalışmalar yapmaktadır. Şirket, geleceğe imza atmak için eğitim, kültür- sanat, sağlık ve çevre alanlarında önemli çalışmalarda bulunmaktadır.

Tüm paydaşlarının ihtiyaçlarına duyarlılık gösteren ve çözümünde etkin çözüm önerileri sunan Adana Çimento, aynı şekilde istihdamını yerel halktan sağlayarak bölgenin ve halkın ekonomik gelişimine katkı sağlamaktadır. Şirket bu hedefi dahilinde geride bıraktığı 2016 yılında toplam alımların %83'ünü yerel tedarikçilerden sağlamıştır.

Faaliyette olduğu bölgeler için gelir kaynağı durumuna gelen Adana Çimento misyonunun ilk basamağını topluma saygı olarak belirlemiştir.

Şirketin yürüttüğü sosyal sorumluluk faaliyetleri ve destek projeleri:

- 2016 yılında matematiğin gelişmesini ve matematik eğitiminin çekiciliğini, düzeyini ve etkinliğini yükseltmek amacıyla Türk Matematik Derneği işbirliği ile; "Matematiğin gözünden: IMAGINARY" gezici matematik sergisi açılması
- 2016 yılında 15. BETONART Mimarlık Yaz Okulu'nun, "nForm nScript: Dijital ve Kalıpsız Şekil Alma Halleri" teması ile düzenlenmesi
- 2012 yılında Adana Valiliğinin düzenlediği "Sevgiye Uzanan Eller" projesine destek olunması.
- 2002 yılından itibaren 10 yıl süreyle evrensel dil olan matematik için TÜBİTAK ile ortaklaşa Liselerarası Matematik Yarışması düzenlenmesi
- Sanata katkı anlayışı içerisinde Ressamlar Derneği'nin faaliyetleri desteklenmesi, derneğin açtığı resim yarışmalarına ve sergilere katılım sağlanması
- Gönüllü kan bağışçısı uygulamasının yaygınlaştırılması amacıyla Kızılay ile kan bağışı kampanyaları düzenlenmesi

Çalışma Hayatı

Adana Çimento, onlar için değer yaratmaya devam etmektedir. Çalışanları arasındaki farklılıkları kurumsal zenginlik olarak gören Şirket, sahip olduğu yetkin insan kaynağı için her alanda eşit fırsatlar yaratarak iş sağlığı ve güvenliğinin sağlandığı, güvenilir, verimli, mutlu ve tercih edilen bir çalışma ortamı oluşturmak için çaba göstermektedir.

Tablo 7. 2016 Yıl Sonu İtibari ile Çalışan Sayıları

	2016		
	Kadın	Erkek	Toplam
Yönetim Kurulu	3	4	7
Beyaz yaka çalışan sayısı	15	96	111
Mavi yaka çalışan sayısı	0	229	229
Toplam çalışan sayısı	15	325	340

Adana Çimento, Yönetim Kurulunun %42,8'inin kadın üyelerden oluşması sebebi ile 2016 yılında Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu tarafından düzenlenen 4. Kadın Direktörler Konferansında, Kadınlarla Güçlendirilmiş Yönetim Kurulu Ödülü'ne layık görülmüştür.

Eğitim

Adana Çimento uzun yıllardır sürdürdüğü eğitim programları ile çalışanlarının yetkinliklerini sürekli olarak geliştirmekte, bünyesine kattığı her yeni çalışanın ilk günden aile olma hissini yakalamasını sağlamaktadır. Şirketin, çalışanlarına yönelik sağladığı eğitim imkanları; oryantasyon teknik, kişisel gelişim, İSG ve fuar, kongre, konferanslar olarak 5 ana başlık altında toplanmaktadır.

- Oryantasyon eğitimleri başlığı altında yeni çalışanların organizasyona hızlı uyumu ve etkin rehberlik süreci sayesinde şirketi doğru tanımları, ihtiyaç duydukları bilgiye en kısa sürede, etkili ve kesin bir biçimde erişimleri sağlanmaktadır.

Bölgedeki üniversiteler ile yapılan Üniversite-Sanayi İş Birliği Protokolleri Kapsamında öğretim üyeleri ile ortak TÜBİTAK projeleri ve bilimsel makale çalışmaları yürütülmektedir. Adana Üniversitesi Sanayi Ortak Araştırma Merkezi (ÜSAM) ile imzalanan anlaşma kapsamında Ar-Ge odaklı çalışmalar yapmaktadır. Protokol dahilinde ayrıca karşılıklı eğitim ve çalıştaylar düzenlenerek öğrencilerin teorik bilgilerini pratikte uygulamaları sağlanmakta ve sektöre yeni yetkin isimlerin kazandırılması amacıyla staj programları uygulanmaktadır.

- Teknik eğitimler başlığı altında sektörden hizmet sağlayıcı firmalar ve derneklerin de dahil olduğu farklı paydaşlarla işbirliği içerisinde, alanında uzman yerli ve yabancı firmalar ile beraber içeriği Adana Çimento tarafından belirlenen eğitimler düzenlemekte, interaktif katılımın desteklendiği ve yenilikçi fikirlerin geliştirilmesi hedeflenen beyin fırtınaları gerçekleştirilmektedir.

VDZ GmbH Research & Technology firması tarafından Döner Fırın Prosesi ve Öğütme Teknikleri, FLSmidth firması tarafından Fırın Prosesi ve Operasyonu ve Öğütme Teknolojisi eğitimleri yapılmaktadır.

- Liderlik, kişisel imaj, zaman yönetimi, iletişim, takım çalışması, stres yönetimi gibi kişisel gelişim eğitimleri ile çalışanların iş ve sosyal yaşamında daha mutlu ve başarılı olmaları amaçlanmaktadır.

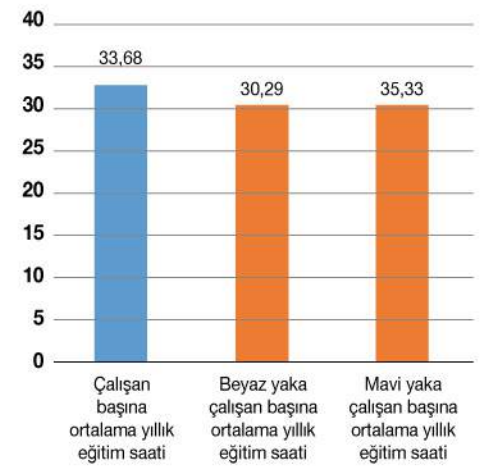
- "Sıfır iş kazası" hedefi doğrultusunda yürütülen İSG eğitimleri, şirket iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları, 6331 sayılı İSG Kanunu ve ilgili diğer mevzuat ile OHSAS 18001 Standardı gerekliliklerini kapsayacak şekilde planlanmaktadır.

Çalışanlara iş yaşamları boyunca işyeri hekimi tarafından çimento sektörü süreçleri göz önüne alınarak ergonomi, kas ve iskelet sistemi hastalıkları, ısıtma kayıpları, akciğer hastalıkları, diş sağlığı gibi sağlık problemleri ve sigara ile mücadele konusunda periyodik eğitimler verilmektedir.

Adana Çimento raporlama döneminde, çalışanlarına 9389 kişi*saat, alt işveren çalışanlarına 2859 kişi*saat iş sağlığı ve güvenliği eğitimi vermiştir. İSG eğitim hedefleri için yapılan değerlendirmelerde eğitimlerin gerçekleşme oranı %100 olarak belirlenmiştir.

Her yıl Türkiye İnsan Yönetimi Derneği tarafından düzenlenen PERYÖN kongrelerine katılım sağlanarak Türkiye'nin ve dünyanın insan kaynağı açısından gelişimleri takip edilmektedir.

Grafik 2. 2016 Yılı Eğitim Saatleri

Sektörün doğası gereği çalışan kadın personelin tamamı beyaz yakalı olup, %73'ü idari ve yönetsel süreçlerde görev almaktadır. Operasyonel tarafta görev alan teknik personelin güvenli çalışma yöntemleri ile ilgili daha fazla eğitime katılmaları nedeni ile erkek çalışan başına düşen eğitim saati daha fazla olmaktadır.

İş Sağlığı ve Güvenliği

Adana Çimento; çalışanları, tedarikçileri ve diğer tüm paydaşları için güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sunarak operasyonlarını verimli bir şekilde sürdürmektedir. İSG hedefleri, kapsamlı performans göstergeleri ile takip edilerek düzenli olarak değerlendirmektedir.

Şirketin Adana Merkez ve İskenderun I ve İskenderun II Tesislerinde İSG Kurulu bulunmaktadır. İşletmenin yapısından ve üretim faaliyetlerinden kaynaklanan iş güvenliği yönünden riskli durumların belirlenmesi, bunlarla ilgili düzeltici ve önleyici önlemlerin başlatılması, İSG koşullarının sürekli iyileştirilmesi amacıyla İSG Kurulu ayda bir kez Genel Müdür başkanlığında toplanmaktadır.

Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası ve British Safety Council ortaklığı ile yürütülen denetim sonuçlarına göre %83,27 kümülatif puan alan Adana Çimento, İş Sağlığı ve Güvenliği Tetkiklerinde 3 yıldız derecesinin sahibi olmuştur.

Hemen her disiplinden çalışanın kişisel performans değerlendirmesinde İSG hedeflerine yer verilerek Şirket hedefinin çalışanlar tarafından benimsenmesi amaçlanmaktadır. Çalışanların tehlikeli davranışlarının farkına varması ve onları güvenli çalışmaya teşvik etmek amacıyla periyodik olarak davranış odaklı İSG saha ziyaretleri düzenlenmektedir. Mavi yaka çalışanların %42'si komitelerinde görev almakta ve %100'ü temsil edilmektedir. Şirketin kaza istatistiklerinin kaydedilmesi ve bildirilmesi süreci OHSAS 18001 çerçevesinde oluşturulan kaza inceleme prosedürü ile yapılmaktadır. Şirket iş sağlığı güvenliği performansını gösteren istatistiki veriler aşağıdaki tablodadır.

Adana Çimento raporlama döneminde iş sağlığı ve güvenliği başlığı altında saha iyileştirme çalışmaları, çalışan sağlığı hizmetleri, kişisel koruyucu malzeme kullanımı, acil durum yönetimi ve İSG eğitim kalemleri için yaklaşık 2 Milyon TL kaynak ayırmıştır. 2017 yılı için İSG yatırım bütçesi 2 milyon TL olarak planlanmıştır.

Tablo 8. İş Sağlığı ve Güvenliği İstatistikleri

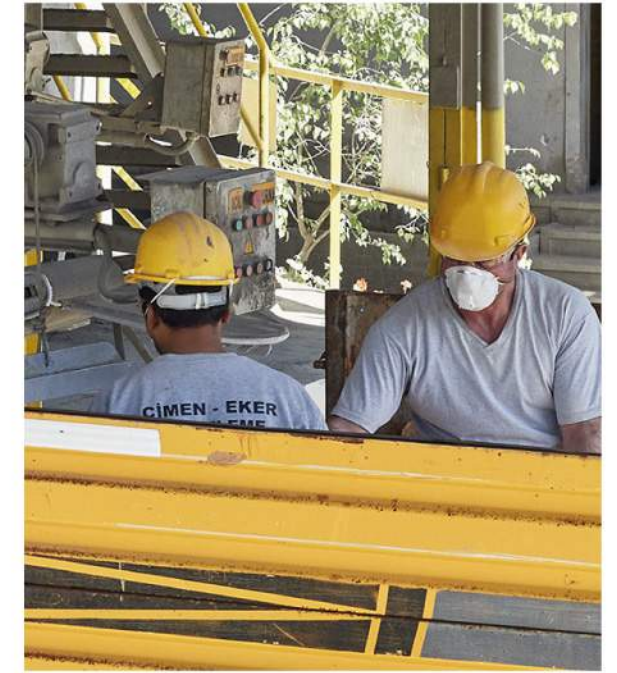
İSG verileri	2012	2013	2014	2015	2016
Kaza sayısı	2	8	5	3	1
Ölümlü sonuçlanan kaza sayısı	0	0	0	0	0
Meslek hastalığı sayısı	0	0	0	0	0
Kaza sıklık oranı *	2,24	7,88	5,47	3,8	1,25
Kayıp gün sayısı	69	404	423	170	90

*(Kaza Sıklık Oranı=(Toplam Kaza Sayısı x 1.000.000) / Toplam Çalışma Saati)

Ücretlendirme

Adana Çimento'da ücretlendirme; güvenilir ve tercih edilen bir işveren olma hedefiyle birlikte çalışanın hayat standartlarının iyileştirilmesini kapsayan adil ve doğru bir ücret politikası şeklinde planlanmaktadır. Benzer nitelikte ve düzeyde görülen işin karşılığı olarak "eşit işe eşit ücret" ilkesi uygulanmaktadır. Dolayısıyla tüm çalışanlar, cinsiyet ya da başka herhangi bir kişisel niteliğinden dolayı ücretlendirme konusunda da farklı muamele görmemektedir.

Adana Çimento beyaz yaka çalışanların ücret seviyelerini, verimli çalışmalarını ve şirkete sağladıkları katkıları dikkate alarak görev ve sorumluluk alanlarına göre belirlemektedir. Mavi yaka çalışanların ücretleri toplu iş sözleşmesi kapsamında bulundukları pozisyonlara göre sözleşme hükümlerine uygun olarak belirlenmekte ve tümüyle uygulanmaktadır.

Örgütlenme Hakkı

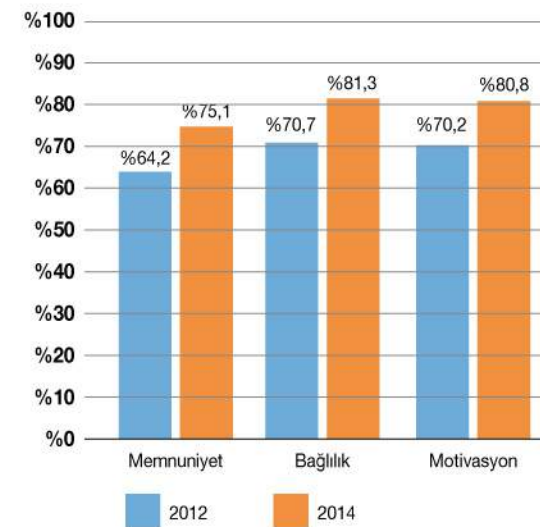
Örgütlenme ve toplu sözleşme hakkını temel haklar kapsamında değerlendiren Adana Çimento, çalışanları ve sendikalar ile olumlu ilişkiler kurarak özgür bir çalışma ortamı yaratmaktadır.

Şirket Çimento İşverenleri Sendikası (ÇEİS) ve Çimento İşçileri Sendikası (ÇİMSE-İŞ) üyesidir. Mavi yaka çalışanların tamamı toplu iş sözleşmesi kapsamındadır.

Çalışan Bağlılığı

Çalışanların mutluluğunun ve memnuniyetinin Şirket başarısına olan büyük katkısı sebebiyle Adana Çimento periyodik olarak çalışanlarının memnuniyetini, bağlılığını ve katılımını ölçen anketler düzenlemektedir. Bu şekilde çalışanlarının görüş ve önerilerini alan Adana Çimento, anket sonuçlarını üst yönetim ile paylaşarak gerekli aksiyonların alınmasını sağlamaktadır. Çalışanların memnuniyetine yönelik gerçekleştirilen son ankete katılım oranı %95 olarak gerçekleşmiştir. Anketlerin sonuçları Grafik 3'te görülmektedir. Yapılan anket çalışmalarının sonuçları değerlendirilerek, gerekli aksiyonlar alınmaktadır.

Grafik 3. Çalışan Memnuniyeti Anketi Sonuçları

Çalışanlar Şirket içinde takım ruhu ve arkadaşlık bilincini yükseltmek amacıyla düzenlenen futbol, voleybol, tenis ve satranç turnuvalarına katılım sağlamaktadır. Şirketin çalışanları ve ailelerinin kaynaşması için her yıl Açık Kapı Şenliği ve kahvaltı organizasyonları gibi etkinlikler düzenlenmektedir.

Ar-Ge ve İnovasyon

Verimlilik, yaratıcılık ve sürdürülebilirlik ilkelelerinden yola çıkan Adana Çimento Ar-Ge çalışmaları; ekonomik, çevresel, sosyal etkileri gözetilen ürün ve üretim süreçlerinin desteklenmesini, karbon ayak izinin azaltılmasını, sürdürülebilir üretim teknolojileri geliştirilmesini amaçlamaktadır. Daha hızlı, daha esnek, daha yüksek kalitede ve daha verimli bir sanayi yolculuğu hedefleyen Adana Çimento, bu hedefe ulaşmak için 5 yıllık dönemi kapsayan teknoloji stratejisini aşağıda sunulan dört başlık altında toplamıştır.

Adana Çimento 2017-2022 Teknolojisi Stratejisi:

- Endüstri 4.0, robotlaşma ve endüstriyel bilgi yönetimi
- Çevre ile uyumlu sürdürülebilir üretim süreçleri
- Üründe farklılaşma
- Teknoloji geliştirme ve maliyet düşürme çalışmaları

Yenilikçi ürünler ile sektörde dinamizm oluşturan Şirket, Ar-Ge faaliyetleri kapsamında 2016 yılı için belirlemiş olduğu hedefin ötesinde çalışmalar yürütmüştür. Üniversite-sanayi işbirlikleri kapsamında akademisyenler ile TÜBİTAK destekli proje çalışmaları yapılmıştır.

Adana Çimento çalışanlarının Ar-Ge yetkinliğini artırmaya yönelik olarak bölgesindeki üniversiteler ile Üniversite-Sanayi İş Birliği Protokolleri imzalamıştır. İnovatif yaklaşımı kurum kültürünün parçalarından biri haline getiren Adana Çimento, çalışanlarının inovatif girişimlerini desteklemekte ve fikirlerini sunmaları için teşvik edici bir tutum göstermektedir.

Adana Çimento, "Endüstri 4.0" uygulayıcısı şirketler içerisinde yer almak ve insan kaynağını etkin kullanmak amacı ile Sevkiyat Yönetimi ve Paketleme Modernizasyonu, Kalite Kontrol Otomasyonu ve Big Data yönetimi projeleri yürütmektedir.

2017 yılında başlaması planlanan kalite Kontrol Otomasyonu projesi ile; hammadde ocaklarından başlayarak kırıcı, farin hazırlama, klinker ve çimento üretiminin her aşamasında otomasyon sistemleri ile denetlenip yönetilmesi, kalite hedeflerine ve müşteri beklentisine daha hızlı cevap veren üretim süreçlerinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Ayrıca, hammadde ocaklarının kimyasal ve mineralojik yapısı incelenmekte ve ocaklar modellenerek birincil kaynaklar optimize edilmektedir.

Üretim faaliyetlerinin temelini enerji ve ham maddeye dayalı olması, doğal kaynakların verimli şekilde kullanılmasını ve sürdürülebilir kaynak yönetimini oldukça önemli kılmaktadır. Alışılmış üretim süreçleri ve kaynak kullanımına inovatif alternatifler geliştirilerek daha az kaynak ile daha fazla değer yaratılması gerekmektedir. Bu durumu bir fırsat olarak değerlendiren Adana Çimento, endüstriyel simbiyoz konulu Ar-Ge faaliyetleri ile pek çok farklı endüstrinin yan ürününü ya da atığını çimento üretim sürecinde değerlendirerek birincil kaynak kullanımının azaltılması ve atıkların olumsuz çevresel etkilerinin giderilmesi yönünde katkı sağlamaktadır. Çimento içerisindeki katkı miktarının artırılmasına ve katkı çimento kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik Ar-Ge çalışmaları ile çimento üretim süreci kaynaklı sera gazı emisyonlarında azaltım sağlayan çevreci ürünler geliştirilmektedir. STARCEM ve STARCEMPLUS adlı performans çimentolarının dayanım ve işlenebilirlik özelliklerinin iyi olmasının yanı sıra mineral katkı içerikleri nedeniyle klinker kullanım oranları düşüktür.

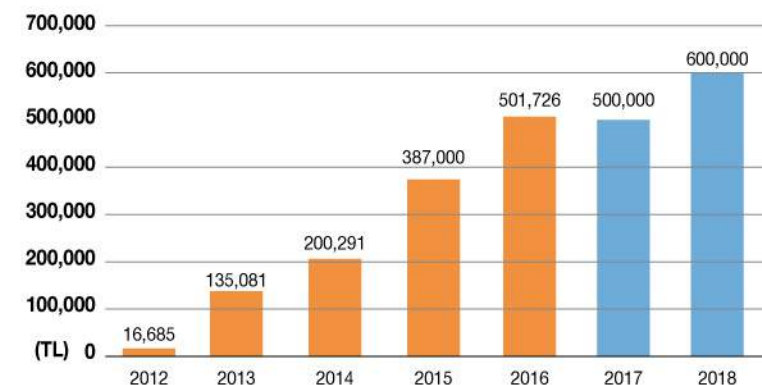
Daha az doğal kaynak ve fosil yakıt kullanılarak üretilen STARCEM-STARCEMPLUS performans çimentolarının karbon ayak izi CEM I tipi çimentolara göre %10-15 daha azdır.

Şirket, ürün performansını geliştirmek, müşteri beklentileri ve projeler bazında açığa çıkan özel ürün ihtiyaçlarına inovatif çözümler üretmek üzere geliştirilen Ar-Ge projeleri sonucunda beyaz çimento, harç çimentosu, kendi kendini ve havayı temizleyen çimento gibi farklı ürünler ortaya koymuştur.

Kendi kendini ve havayı temizleyen çimento sayesinde şehir havasındaki NOx oranları azaltılabilmektedir. Birçok Avrupa başkentinde ve kalabalık şehirlerde NOx oranının Avrupa Konseyi Direktif 2008/50/EC'nin belirlediği 40 mg/m3 hava değerinin çok üzerinde olması sebebiyle Adana Çimento çözüme yönelik olarak, TiO₂'nin fotokatalitik performansını artıran ve kullanım maliyeti TiO₂'den çok daha az olan bir malzeme üzerinde çalışmaktadır. Bu malzemenin fotokatalitik çimento üretiminde kullanımı ile daha az TiO₂'ye ihtiyaç duyulmakta ve üretim maliyeti % 40 oranında azaltılabilmektedir.

TiPlus®'in daha az TiO₂ ile daha yüksek performansta NOx giderme özelliğine sahip olduğu Queen's Üniversitesi bünyesindeki IPS (International Photo Catalyst Standards Testing Center) laboratuvarı tarafından da test edilerek onaylanmıştır. TiPlus® ürünü için 14.09.2016 tarihinde patent hakkı alınmıştır.

Grafik 4. Ar-Ge Harcamaları ve Hedefleri

Ar-Ge çalışmaları ile teknolojik gelişimi hedefleyen Adana Çimento, çalışmalara ayırdığı bütçeler ile de hedefleri konusundaki kararlılığını göstermektedir. Şirketin önümüzdeki yıllarda da Ar-Ge konusundaki kararlı çalışmalarını devam ettireceği planlanan yatırım bütçelerinden görülmektedir.

Şirketin tüm Ar-Ge çalışmaları entegre raporlama bakış açısından incelendiğinde finansal, üretilmiş ve fikri sermayelerini artırmakta, Şirketin değer yaratma süreçlerine ölçülebilir katkı sağlamaktadır.

Çevresel Sürdürülebilirlik

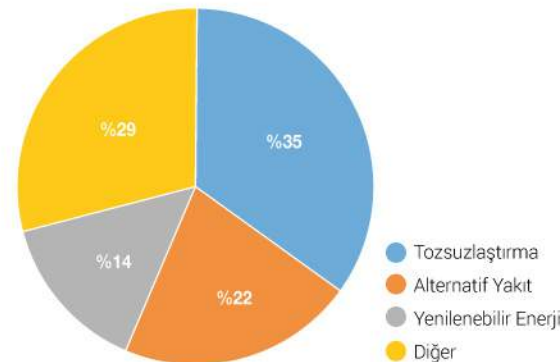
Türkiye'de Çevre Yönetim Sistemini kurmuş ve ISO 14001 Çevre Yönetim Sistem Standardına göre belgelendirmiş ilk çimento fabrikası olan Adana Çimento, buna ek olarak TS EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistem Standardı gerekliliklerine uygun olarak tasarlanmış ve belgelendirilmiş bir enerji yönetim sistemine sahiptir. Adana Çimento'da operasyonların tümünde çevreye zarar verebilecek süreçlerden kaçınmaya ve mevzuata uyuma üst düzeyde önem verilmektedir.

Adana Çimento'nun çevre politikalarında, çevresel risklerin fırsatlara dönüştürülmesini sağlayan projelere öncelik verilmektedir. Bunlar arasında yenilenebilir enerji, alternatif yakıt yatırımlarının yanı sıra karbon salımını azaltacak ve verimliliği artıracak yatırımlar yer almaktadır. Yaptığı çevresel yatırımlarla sektörde ön plana çıkan Adana Çimento, 2016 yılında yaklaşık 3 milyon TL çevre yatırımlarını yapmıştır.

Adana Çimento için çevreye verilen önem, sadece yasal yükümlükleri yerine getirmekle sınırlı kalmamakta ve mevzuatın ötesinde gerçekleştirilen iyi uygulamalar ile desteklenmektedir. Üretimde alternatif hammadde ve yakıt kullanımı, yenilenebilir enerji kaynaklarına yapılan yatırımlar bu uygulamalara örnektir.

Adana Çimento, 2012 yılından itibaren tozsuzlaştırma çalışmalarına 9,6 Milyon TL, alternatif yakıt çalışmalarına 6 Milyon TL, yenilenebilir enerji çalışmalarına 4,4 Milyon TL yatırım yapmıştır. Bu kalemler dışında ise yaklaşık olarak 8 Milyon TL'lik bütçe diğer muhtelif çevre yatırımlarına ayrılmıştır.

Grafik 5. 2012-2016 Yılları Arası Çevre Yatırımları Dağılımı

Alternatif Yakıtların Kullanımı

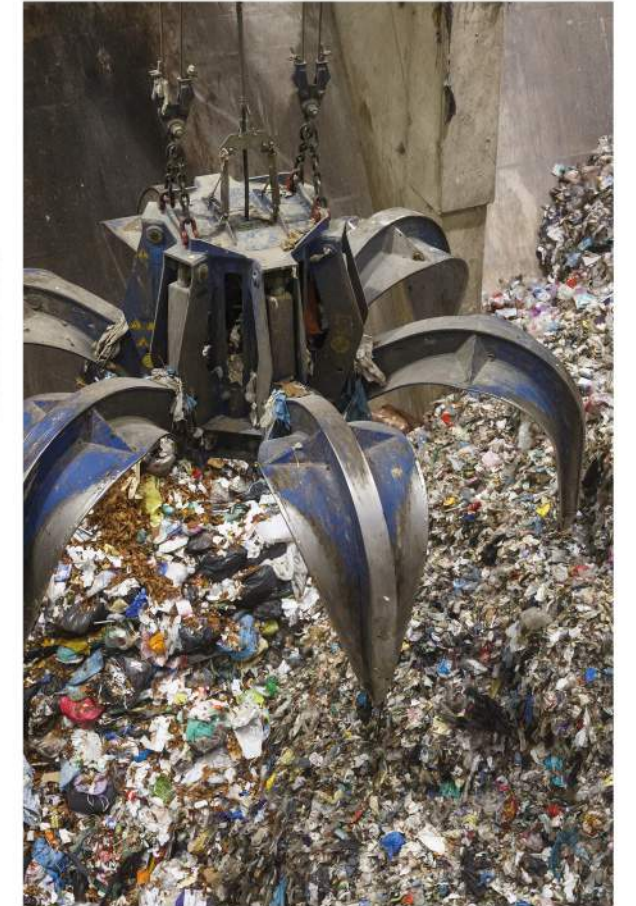
Ticaretin küreselleşmesine ve nüfus artışına bağlı olarak doğal kaynakların sorumsuz ve bilinçsiz şekilde tüketilmesi en büyük çevre sorunlarının başında gelmektedir. Adana Çimento, üretim faaliyetlerinde gerek duyulan hammaddelerin tedarik edilmesi hususunda, oluşturduğu uzun süreli stratejilerini destekleyecek ve kaynakların sürekliliğini sağlayacak planlamalar yapmaktadır. Bu planlamalar doğrultusunda, Adana Çimento üretim süreçlerinde mümkün olduğunca alternatif hammadde kullanımına yönelmektedir.

Daha az doğal kaynak kullanımı, kullanılan kaynakların yönetiminin en iyi şekilde yapılması ve alternatif hammaddelere yönelim hedefleri doğrultusunda Adana Çimento 2016 yılında 768.938 ton alternatif hammadde kullanarak toplamda 1 milyon TL kazanç sağlamıştır.

Ayrıca 2016 yılı sonunda başlatılan bir endüstriyel simbiyoz projesi kapsamında, 2017 yılı içerisinde mevcut alternatif hammadde kaynaklarına ilave olarak 60.000 ton uçucu külün kullanımı ile toplamda 655 bin TL tasarruf sağlanması hedeflenmektedir.

Adana Çimento, klinker ve çimento üretim süreçlerinde belirli oranlarda geri dönüştürülmüş malzeme kullanarak doğal kaynak kullanımını azaltmaktadır. Klinker üretim süreçlerinde hammadde olan kalker ve kil yerine; alternatif hammadde olarak taban külü ve ağartma

toprağı vb. endüstriyel yan ürünler kullanılmaktadır. Çimento üretiminde ise; doğal mineral katkılar olan tras, pomza, kalker, alçı ve mozaik yerine; granüle cüruf, suni alçı, uçucu kül vb. yan ürünler kullanılmaktadır.

Atık Yönetimi

Atık yönetiminin en iyi şekilde yapılması, çevresel sürdürülebilirliğin kusursuz şekilde sağlanması için en önemli basamaklardan biridir. Adana Çimento'nun atık yönetimine ilişkin temel hedefleri; geri dönüşümü sağlanabilen atıkları yeniden kazanmak, çevreye verilebilecek olası zararları en aza indirerek ekosisteme karşı olan sorumluluğunu tüm yönleriyle yerine getirmeye çalışmaktır.

Çevre üzerindeki etkilerin azaltılması prensibi doğrultusunda Şirketin odaklandığı konular "daha az kaynakla daha çok değer üretme" felsefesine dayanmaktadır.

Şirketin atık yönetimi hiyerarşisi dahilinde; sistemde kullanılan yağların geri toplanabilen kısmının, zincir ve kızak yağlama işleminde tekrar kullanılmasını sağlamakta ve bu sayede atık yağ oluşumunu da azaltmaktadır.

Adana Çimento, çevreci duruşunun getirisi olarak kullanımı zaruri olan fosil yakıtlar yerine onları ikame edebilecek alternatif kaynaklar kullanmaya çalışmaktadır. Adana Çimento alternatif yakıtların kullanımı ile örnek bir

döngüsel ekonomi modeli sunmaktadır. Şirket bu amacına yönelik yaptığı çalışmalar ile Türk çimento sektöründe %3,8 olan atıktan türetilmiş yakıt (ATY) kullanım oranının üzerinde bir kullanımla %7,3'lik bir orana sahiptir.

Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından toplanan evsel atıklar ayrıştırılma işlemin-den geçtikten sonra ATY hazırlama tesisinde işlenerek alternatif yakıtla dönüştürülmektedir. Şirket evsel atıkların alternatif yakıt olarak kullanılması ile faaliyet gösterdiği bölgenin evsel atık depolama sorununa çözüm ortağı olmaktadır.

Su Yönetimi

Adana Çimento sadece ekonomik değil, çevresel ve sosyal unsurları da kapsayan su yönetimini hassasiyetle sürdürmekte ve takibini sağlamaktadır.

Su konusu, çimento üretim sürecinde öncelikli bir konu olmamasına rağmen Adana Çimento su tasarrufu ile ilgili birçok girişimde bulunmaktadır. Yürütülmekte olan projeler arasında proses sularının geri kazanımı ve yağmur sularının toplanması çalışmaları bulunmaktadır.

Adana Çimento su tüketimlerinin azaltılmasına yönelik iyileştirme projeleri yürüterek; spesifik su tüketimlerini azaltmış, kaçakların önlenmesi amacı ile su tesisatında iyileştirmeler yapmış, döner fırın ve çimento değirmeni ekipmanlarının su soğutma sistemlerini ileri teknoloji sistemler ile değiştirmiştir.

Grafik 6. Kaynaklarına göre su kullanımı

Proseste soğutma amaçlı kullanılan teknolojik suyun kapalı çevrim yöntemi ile yılda 3.038.280 m³ net su tasarrufu sağlanmaktadır. Benzer uygulama ile İskenderun I-II Tesislerinde de yıllık 790.263 m³ su tasarrufu sağlanmaktadır.

İklim Değişikliği ve Enerji

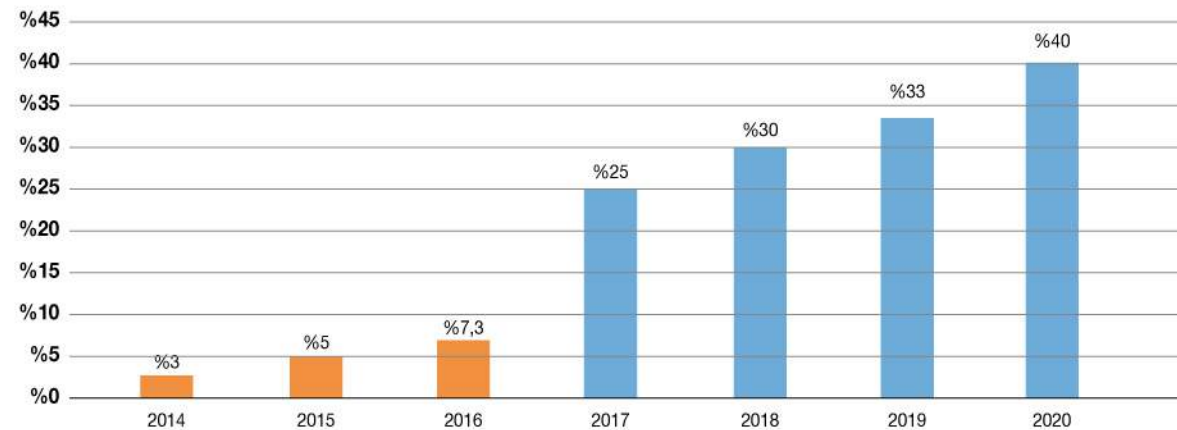
Küresel iklim gündemine paralel olarak, şirketler, üretimin ana bileşenleri olan hammadde ve enerji ile ilgili baskılara maruz kalmaktadır. İklim değişikliği ile mücadelede OYAK Grubunun "daha az kaynakla daha çok değer" yaklaşımını benimseyen Adana Çimento, atıktan türetilmiş yakıt ve alternatif hammadde kullanım oranları ile sektörde örnek konumdadır.

Bu doğrultuda 2016 yılında alternatif yakıt kullanımıyla birincil yakıt kullanımı oranında %7,3'lük

bir düşüş sağlanmış ve toplamda 1.546.554 TL tasarruf elde edilmiştir. 2017 yılında ise %25 kullanım oranı hedeflenerek elde edilen tasarruf miktarının artması planlanmaktadır. Alternatif yakıt kullanım miktarını her yıl artırmayı başaran Adana Çimento 2020 yılında %40 alternatif yakıt kullanımı hedeflemektedir.

Şirketin alternatif yakıt kullanımı kapsamındaki geçmiş dönem performansı ve gelecek dönem hedefleri grafik 7'de yer almaktadır.

Grafik 7. 2014 - 2020 Yılları Alternatif Yakıt Kullanım Oranı ve Hedefleri

Yıllık güneşlenme süresi 2,953 saat olan Adana, güneş enerji santrali kurulumu için uygun bir konumdur. Adana Çimento, bulunduğu bölgenin coğrafi şartlarını pozitif bir etkiye dönüştürmek amacı ile 2012 yılında yaklaşık 2,5 milyon TL'lik bir yatırım sonucu tesis sınırları içerisinde bir Güneş Enerjisi Santrali kurulum çalışmalarını başlatmıştır. 2012'de başlayan çalışmalar ile 2014 yılına gelindiğinde 500 kWh kurulu güce ulaşılmıştır. 2016 yılında ise kurulu güç 2 katına çıkarılmıştır. Şirket 2016 yılında güneşten yaklaşık 1,5 milyon kWh enerji üretimi yapmıştır. 2018 yılında kapasitenin 2,000 kWh'ye çıkarılması Adana Çimento'nun hedefleri arasında yer almaktadır. Şirket tüm bu yatırımlarıyla Türkiye'nin enerji üretiminde dışa bağıllık oranının azaltılmasına da dolaylı olarak katkıda bulunmaktadır.

Tablo 8. Satılan Enerji Miktarı (kWh)

	2015	2016
Satılan Elektrik	157.724	1.378.069,61

Adana Çimento'nun 2016 yılı içerisinde gerçekleştirmiş olduğu enerji tasarrufu uygulamaları dahilinde:

- Teknik ekipmanların verimlilikleri artırılması
- Aydınlatma verimliliği ve optimizasyonu projesi ile LED armatürlerin kullanılmaya başlanması,
- Alternatif yakıt kullanımı ile daha az fosil yakıt kullanılması ve emisyonların azaltılması,

çalışmaları bulunmaktadır. Adana Çimento'nun 2016 yılındaki elektrik enerjisi tasarruf miktarı yaklaşık 1,96 milyon kWh'dir.

2017'de de enerji verimliliği faaliyetlerine devam etmeyi planlayan Adana Çimento, 2017 yılı başında 6. Çimento Değirmeni Sisteminde bulunan verimi düşük separatör yerine daha yüksek verimli ve dahili kurutma sağlayan separatör sistemi kurmayı planlanmaktadır.

Yıllık Hava Emisyonları:

Adana Çimento'nun emisyon konsantrasyonları ve veri aktarım yüzdeleri, döner fırın ana bacalarında bulunan ve 2011 yılından beri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından çevrimiçi izlenebilen Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemi ile takip edilmektedir. Şirketin 2016 yılı itibarıyla emisyon değerlerinde 2014 yılına kıyasla azaltım oranları NO_x için %49, SO_x için %73 ve Parçacıklı Madde (PM) için %46 olarak hesaplanmıştır.

- 2014-2016 yılları arasında tüm döner fırınlarda NO_x indirgeme sistemleri kurularak devreye alınması ile NO_x emisyonlarında düşüş,
- Fırın operasyonlarındaki optimizasyon ile SO_x emisyonlarında azaltım
- 4. döner fırın elektro filtresinin torbalı filtreye dönüşümü projesi ile PM azaltımı, sağlanmıştır.

Biyoçeşitlilik

Adana Çimento gelecek nesillere daha sağlıklı bir dünya bırakmak adına biyoçeşitlilik ve ekosistemin devamlılığına yönelik yaptığı çalışmalarla sektöründe fark yaratmaktadır. Şirket, mevzuatın ötesinde sektöründe öncü iyi uygulama örnekleri ile fark yaratmaktadır.

Adana Çimento, biyoçeşitlilik ve rehabilitasyon konusunda Grup çapında çalışmalar yürüten OYAK Biyoçeşitlilik Çalışma Grubunun aktif bir üyesidir. Çalışma Grubu tarafından Türk özel sektörün ilk örneği olan ve 2015 yılında yayımlanan Biyoçeşitlilik El Kitabının hazırlanmasına katkı sağlamıştır. Adana Çimento biyoçeşitliliğin korunması ve yönetilmesinde 2016 yılında yayınlan OYAK Grubu Biyoçeşitlilik Politikasını desteklemeyi taahhüt etmiştir. Bu kapsamda Adana Çimento'nun benimsediği biyoçeşitlilik politikası;

- Faaliyetlerden kaynaklanan biyoçeşitlilik üzerine olan doğrudan ve dolaylı etkilerin izlenmesi,
- Var olan/olabilecek olumsuz etkilerin azaltılması,
- Faaliyetlerin uzun vadede olumlu etkiler yaratabilecek vizyonda planlanması temeline dayanır.

Adana Çimento 2016 yılı itibarıyla 556 hektarlık maden sahasında faaliyetlerini yürütmektedir. Bu faaliyetlerin tümü Maden Kanunu ve Çevre Kanunu da dahil olmak üzere ilgili mevzuata tam uyum ile yürütülmektedir. Çalışmaların sürdürüleceği maden sahasında, olası çevresel ve sosyal etkilere karşı gerekli önlemlerin alınabilmesi için, faaliyete başlamadan önce gerekli değerlendirmeler yapılmaktadır. Yapılan bu değerlendirmeler maden sahasının faaliyetleri sırasındaki rehabilitasyonu ve doğaya yeniden kazandırma çalışmalarını da kapsamaktadır.

Adana Çimento'nun hammadde ocakları, koruma altındaki alanlarda yer almamakla birlikte, Şirketin bu alanlara komşu durumda herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. 2015 yılı içerisinde, rezervi tamamlanmış tras sahasına 5 bin ağaç dikilerek sahanın rehabilitasyonu yapılmış ve ilgili saha doğa ile uyumlu hale getirilmiştir.

2020 yılı sonrası faaliyeti tamamlanacak sahaların doğaya yeniden kazandırma çalışmaları için Adana Çimento toplam 5.376.800 TL yatırım yapmayı planlamaktadır.

Doğal kaynak tasarrufu sağlamak amacıyla alternatif hammadde kullanan Adana Çimento, doğal hammadde çıkarılacak arazilerin bozulmasını engelleyerek yaklaşık 515.000 m³lük malzemenin korunmasını sağlamıştır.

Notlar : "Bembeyaz zarafetle daha yeşil geleceğe..."

> “Bembeyaz zarafetle daha yeşil geleceğe...”

